

ВАРІАНТ 10

Поєднайте виділені фрагменти простих (1–4) і складних (А – Д) речень за подібністю синтаксичного значення.

Просте речення	Складне речення
1 Сповідь – це здатність, необхідна кожній людині.	А Якщо ти будеш чесним, виростеш справжнім чоловіком.
2 Слухаючи музику, можеш пізнати себе.	Б Я щодня слухаю музику Моцарта, так що душа поступово очищується.
3 Незважаючи на столітні випробування, Україна зберігає свою унікальну духовну ідентичність.	В Це те велике вміння, яке допомагає нам бути людьми.
4 Живи для добра і світла.	Г Хоч обставини тиснуть на тебе, залишайся мужнім.
	Д Працею над собою щодня, щоб по тобі лишився добрий слід.

Ключі:

1 – В (означення → підрядне означальне; здатність *яка?* → це те велике вміння *яке?*)

2 – А (обставина умови → підрядне умови; можна пізнати *за якої умови?* якщо слухаєш музику → ти виростеш справжнім чоловіком *за якої умови?* якщо...)

3 – Г (обставина допусту → підрядне допусту; зберігає *незважаючи на що?* хоч були столітні випробування → залишайся мужнім *незважаючи на що?* хоч...)

4 – Д (обставина мети → підрядне мети; живи *навіщо?* з якою метою? щоб було добро → працею над собою щодня *навіщо?* з якою метою? щоб...).

Успішне опанування наведеного циклу тестових завдань відкриває шлях до глибшого розуміння внутрішньої логіки мови. Замість механічного пошуку

формальних ознак, учень опановує алгоритм трансформації: здатність «розгортати» слово у предикативну частину та «згортати» речення до одного другорядного члена. Це мінімізує вплив синтаксичного формалізму (коли учень орієнтується не на зовнішню подібність конструкцій, а на їхню глибинну логіку), виховує інтелектуальну пильність, що є вирішальним фактором у ситуаціях високої когнітивної напруги під час іспиту.

Для вчителя такий підхід відкриває нові горизонти діагностики та корекції знань. Моделювання тестів на основі паралелізму дозволяє чітко верифікувати рівень розуміння учнем системних зв'язків у мові. Використання методу «універсального запитання» стає тим кодом комунікації, де вчитель виступає не ретранслятором сухої теорії, а модератором аналітичного пошуку.

Універсальність епістолярію Василя Стуса в цьому контексті відіграє роль ідеального дидактичного середовища. Учень починає розуміти, що синтаксис – це не перелік обмежень, а простір для вираження найтонших відтінків людського буття. Тож текстоцентричний підхід у поєднанні з алгоритмізацією аналізу «пасток» забезпечує не лише технічну готовність до тестування, а й фундаментальну філологічну підготовку, формуючи особистість, здатну до усвідомленого та точного самовираження.